

v Mladé Boleslavi ze dne 28. prosince 1928, jímž byl stěžovatel uznán vinným zločinem zpronevěry podle §§ 183 a 184 tr. zák. a zločinem podvodu podle §§ 197, 200 a 203 tr. zák., zrušil napadený rozsudek, pokud jím byl obžalovaný uznán vinným zločinem podvodu podle §§ 197, 200, 203 tr. zák., v důsledku toho i ve výroku o trestu a výrocích s tím souvisejících a věc vrátil nalézacímu soudu, by v rozsahu zrušení o ní znovu jednal a rozhodl, přihlížeje při tom k pravoplatné části rozsudku.

D ů v o d y:

Zmateční stížnost byla uplatňována jen co do té části rozsudku, kterým byl stěžovatel uznán vinným zločinem podvodu. Stěžovatel namítá zřejmě z důvodu zmatečnosti podle čis. 9 a) § 281 tr. ř., že schází náležitost skutkové podstaty zločinu podvodu, totiž škoda z uvedení v omyl, neboť nalézací soud nezjistil výsledkem v rozsudku jmenovaných osob, zda těmito platy nebyly vykonány. Uvádí-li rozsudek, že stěžovatel tyto platy nekonal, nemá přesvědčení soudu v průvodním řízení opory. Dále namítá, že nelze mluvit o uvedení v omyl s úmyslem způsobiti škodu, poněvadž stěžovatel se v účetnictví nevyznal a jde jen o chyby zaviněné neodborným vedením knih. Ke skutkové podstatě zločinu podvodu se po stránce subjektivní vyžaduje, by pachatel jednal v úmyslu někoho poškoditi. O škodě a ovšem ani o úmyslu, škodu způsobiti, nelze mluvit tam, kde škoda nemohla vzniknouti z uvedení v omyl, t. j. z oklamání. Mezi uvedením v omyl a škodou musí býti příčinná souvislost, neboť škoda musí býti způsobena podvodným jednáním. Nalézací soud má za to, že stěžovatel uvedl jednotu pracujícího lidu v omyl tím lstivým předstíráním, že zaknihoval platy pro řečené osoby, které vůbec nekonal, nepraví však, z kterého jednání neb opomenutí oklamané jednotě nebo někomu jinému škoda vzejíti měla a vzešla. Zdá se, že nalézací soud měl na mysli škodu, kterou stěžovatel tím způsobil, že částky z pokladny vzal a si ponechal, ve kterém případě by se jednalo o zpronevěru a nikoliv o škodu, která by byla vznikla podvodným jednáním stěžovatele. Námitka stěžovatele, že žádná škoda nevznikla, je ovšem jen pouhým napadením skutkového zjištění nalézacího soudu získaného na základě výsledků průvodního řízení, že jednotě škoda ve výši 2.768 Kč vznikla, což jest podle § 288 čis. 3 tr. ř. nepřipustné. Než námitka obžalovaného učiněná se subjektivního hlediska je přece jen potud oprávněná, že soud nezjistil příčinnou souvislost mezi oklamáním jednoty a zamýšlenou případně nastalou škodou a tím ani nezjistil úmysl § 197 tr. zák. požadovaný, způsobiti škodu podvodným jednáním (oklamáním). Poněvadž rozsudek nalézacího soudu v tomto směru neobsahuje zjištění a nelze se obejít bez nového hlavního přeličení, vyhověl nejvyšší soud zmateční stížnosti podle § 5 tr. nov. za souhlasu generálního prokurátora již v neveřejném sezení, zrušil rozsudek v napadené části a uznal tak, jak se stalo.

Čís. 3409.

Řidič motocyklu smí sice předpokládati, že vozidla přijíždějící opačným směrem budou se držeti po levé straně silnice ve směru jízdy, jest však přes to povinen věnovati pozornost tomu, nepřibližuje-li se

k němu opačným směrem vozidlo jedoucí proti předpisu po pravé straně silnice.

Subjektivní skutková podstata podle § 335 tr. zák. vyžaduje, by pachatel předvídal nebo mohl předvídati, že z jeho jednání může nastati konkrétní ohrožující stav, jenž pak vyvrcholil ve skutečnou škodu.

(Rozh. ze dne 7. března 1929, Zm II 252/28.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl v neveřejném zasedání zmateční stížnosti obžalovaného do rozsudku krajského soudu v Moravské Ostravě ze dne 24. dubna 1928, jímž byl stěžovatel uznán vinným přečinem podle § 335 tr. zák., zrušil napadený rozsudek jako zmatečný a věc vrátil témuž soudu nalézacímu, by o ní v rozsahu zrušení znovu jednal a rozhodl.

Důvody:

Zmateční stížnost napadá rozsudek soudu první stolice, pokud jím byl stěžovatel uznán vinným přečinem podle § 335 tr. zák., číselně důvody zmatečnosti podle § 281, čís. 5 a 9 a) tr. ř. Dovolávajíc se tohoto důvodu zmatečnosti namítá, že zjištěné jednání obžalovaného nezakládá skutkovou podstatu onoho přečinu ani po stránce objektivní ani po stránce subjektivní. S právním názorem stížnosti, že tu není objektivní skutkové podstaty přečinu podle § 335 tr. zák. proto, že obžalovaný nebyl povinen se ubezpečiti, nemůže-li mu za jeho jízdy po levé straně silnice přijíti něco do cesty, nelze souhlasiti. Obžalovaný, jenž jel podle skutkového zjištění rozsudkového motocyklem jím řízeným po levé straně silnice, směl ovšem předpokládati, že vozidla přijíždějící k němu opačným směrem, budou se podle silničního řádu též držeti na levé straně silnice ve směru jízdy, t. j. že pojedou se stanoviska jízdy motocyklu obžalovaného po pravé straně silnice, byl však jako řidič motocyklu přes to povinen věnovati pozornost tomu, nepřibližuje-li se k němu opačným směrem vozidlo jedoucí proti předpisu po pravé straně silnice, neboť je všeobecně známo, že předpisy silničního řádu nebývají řidiči vozidel vždy zachovávány. Tvrdí-li dále stížnost s hlediska objektivní skutkové podstaty přečinu podle §§ 335 tr. zák., že obžalovaný učinil v souzeném případě vše, co učiniti mohl, přehlíží opačná skutková zjištění rozsudku, zejména zjištění, že se obžalovaný plně neubezpečil, nenalézal-li se někdo za oněmi třemi ženami, které šly proti němu po levé straně silnice (po levé straně se stanoviska obžalovaného), a nemůže-li mu něco přijíti v cestu za jeho jízdy po levé straně silnice ve vzdálenosti jen asi 3 kroků od levého příkopu.

Naproti tomu nelze upřítí oprávněnost námitce stížnosti, týkající se subjektivní stránky přečinu. Tvrdí-li stížnost v tomto směru, že obžalovaný nemohl předvídati, že cyklista Albín O., jenž, jeda opačným směrem po téže straně silnice, jako obžalovaný, předejel ve vzdálenosti jen asi 2 kroků od obžalovaného ony tři ženy, vleče za sebou druhého cyklistu, t. j. že má k svému jízdnímu kolu přivázáno druhé jízdní kolo,

na němž jede Josef O., a zdůrazňuje-li, že obžalovanému nebylo dokázáno, že mohl tohoto druhého cyklistu, za jehož smrtelný úraz činí rozsudek obžalovaného zodpovědným, viděti, chce tím zřejmě vyjádřiti, že rozsudek nezjišťuje, že obžalovaný předvídal nebo mohl předvídati, že z jeho jednání může nastati onen konkrétní ohrožující stav, jenž pak vyvrcholil ve skutečnou škodu, t. j. smrtelným úrazem Josefa O-y. Rozsudek zjišťuje, jak je patrné z rozhodovacích důvodů, skutečně jen objektivně, co bylo na straně obžalovaného zdrojem ohrožení lidské bezpečnosti, a z čeho smrtelný úraz Josefa O-y vzešel, že totiž obžalovaný jel na silnici 10 m široké ve vzdálenosti jen asi 3 kroků od levého kraje silnice, že jel za daného stavu věci poměrně příliš rychle — rozsudek zaujímá v tomto směru zřejmě na základě posudku znalce stanovisko, že obžalovaný jel rychlostí 25—30 km za hodinu —, takže nebyl pánem své rychlosti, a že se náležitě neubezpečil, není-li někdo za oněmi třemi ženami, a nemůže-li mu něco přijíti do cesty, nezjišťuje však, že obžalovaný předvídal nebo mohl předvídati, že jeho jednáním může býti způsobeno nebo zvětšeno nebezpečení pro právní statky v § 335 tr. zák. uvedené, zejména shora řečenému Josefu O-ovi.

Poněvadž rozsudek je následkem tohoto nedostatku zjištění subjektivní stránky stížen zmatkem podle § 281, čís. 9 a) tr. ř. mu vytýkaným, a poněvadž podle uvedeného se nelze obejít bez nařízení nového hlavního líčení, tak že nejvyšší soud jako soud zrušovací nemůže ve věci samé rozhodnouti, bylo za souhlasu generální prokuratury podle § 5 zák. ze dne 31. prosince 1877, čís. 3 ř. zák. z roku 1878 odůvodněné zmateční stížnosti podané ve prospěch obžalovaného již při neveřejné poradě vyhověti a uznati právem, jak se stalo, aniž bylo třeba obíratí se výtkami stížnosti s hlediska zmatku podle § 281, čís. 5 tr. ř.

Čís. 3410.

V pouhém svolení prodatele k prodeji věci (auta), k níž si při prodeji vyhradil vlastnictví až do úplného zaplacení kupní ceny, pokud se týče v jeho příkazu, by kupitel, nemoha zaplatiti nedoplatek kupní ceny, vše prodal, nelze shledati vzdání se práva vlastnického (skutečnost, kterou výhrada vlastnictví pominula); na místo věci vstoupila kupní cena za ni jako kupiteli svěřená, třebas si prodatel při svolení k prodeji nevyhradil výslovně, že bude věc prodána na jeho účet; subjektivní stránka .

Přímým pachatelem zpronevěry může býti jen ten, komu byla zpronevěřená věc svěřena; jiné osoby přicházejí v úvahu zpravidla jen jako spoluvinníci nebo podílníci.

Rozsudek lze po případě zrušiti použitím § 290 tr. ř. i ohledně obžalovaného, který vzal zmateční stížnost zpět a byl účasten amnestie presidenta republiky ze dne 19. října 1928.

(Rozh. ze dne 9. března 1929, Zm I 392/28.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl v neveřejném zasedání zmateční stížnosti obžalovaného do rozsudku krajského soudu